

Beter Thuis in Taal

Verbeter de samenwerking met ouders
voor meer taalstimulering thuis

Magazine voor
professionals in
onderwijs en
kinderopvang

“ Scholen kunnen samen
met ouders het taalplezier
'aan' zetten ”

2025

Welke ouder-kind-
activiteiten werken
in de praktijk?

Met uitneembare
poster vol tips

Aanpak Thuis
in Taal krijgt
een vervolg

Inhoud

5

Voorwoord Said Kasmi

Taal begint thuis en samen maken we het verschil

6

Onderzoek Martine van der Pluijm

Maatwerk thuis stimuleert de taalontwikkeling

10

De volgende fase: de integrale aanpak Thuis in Taal (TinTin)

Van plan naar praktijk

13

Vier kernacties voor duurzame aanpak
Zo doen zij het

16

Nagenieten met een fotoimpressie

Inspiratiefestival 'Samenwerken aan Taal'

17

Haal de poster eruit en hang hem op!

Hoe gebruik je thuistalen en -culturen en hoe maak je die zichtbaar op de groep?

18

Haal de poster eruit en hang hem op!

'Hoe gebruik je thuistalen en -culturen in de samenwerking met ouders?'

21

Nagenieten met een fotoimpressie

Inspiratiefestival 'Samenwerken aan Taal'

22

Drie experts geven voorbeelden en tips

Welke ouder-kindactiviteiten werken in de praktijk?

26

Doorstart landelijke GKA Agenda

Taal & Ouders - take two!

29

Onderzoekend leren in de praktijk

30

Samen leren in een professionele leergemeenschap

Zo doen zij het

34

Onderzoek Sardes

Ouders als bondgenoot voor een goede start

35

Webinars, websites en colofon

36

Voordracht Inspiratiefestival

Spoken word Sanne Vreugdenhil

**We wensen
je veel
inspiratie toe!
Het team Thuis
in Taal**

Nadat in 2024 het derde magazine Beter Thuis in Taal verscheen, is er veel gebeurd: nieuw onderzoek, nieuwe ervaringen, nieuwe successen en nieuwe geleerde lessen. Dit alles hebben we in dit magazine voor je gebundeld.



Thuis in Taal

| www.aanpakthuisintaal.nl



6

Maatwerk thuis stimuleert de taalontwikkeling

Martine van der Pluijm
Lector Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor jonge kinderen, Hogeschool Rotterdam

10

Van plan naar praktijk

De volgende fase: de integrale aanpak Thuis in Taal (TinTin)



13

Zo doen zij het

Kindcentrum IJsselmonde, Sterrenschool De Globetrotter, Wilhelminaschool en OBS De Boog



22

Welke ouder-kindactiviteiten werken in de praktijk?

Drie experts (Judith Wagensveld, Nicoleta Vandeputte en Inge Bos) geven voorbeelden en tips



26

Landelijke GKA Agenda Taal & Ouders - take two!



Zo doen zij het

Stichting BOOR, OBS Dakpark, Groot Rotterdam en Nieuwkomersklas Rotterdam

30



*Moeder en dochter tijdens
ouder-kindactiviteit op
OBS De Boog, Rotterdam.*

Taal begint thuis en samen maken we het verschil

Als wethouder Onderwijs krijg ik vaak de vraag: "Wat is nou écht belangrijk voor een goede start op school?" Mijn antwoord is steevast: taal. Omdat taal kinderen in staat stelt om de wereld te ontdekken, zich uit te drukken, vragen te stellen en verbinding te maken. Taal is het fundament van leren én van leven.

Vroege taalontwikkeling is geen luxe of extraatje. Het is dé sleutel tot een succesvol leven, ongeacht de wijk waarin een kind opgroeit of welke taal er thuis wordt gesproken. En hoewel kinderen op school veel leren, begint taal al veel eerder: bij het zingen van een liedje, het voorlezen van een boekje, of een simpele vraag als "Wat zie jij daar?"

Daarom ben ik zo blij met dit magazine Beter Thuis in Taal. Het laat zien hoe krachtig het is als ouders, pedagogisch medewerkers, leerkrachten en beleidsmakers samen optrekken. Want goede taalontwikkeling vraagt om samenwerking tussen thuis en school, tussen kinderopvang en basisschool, binnen teams en tussen organisaties. Geen losse puzzelstukjes, maar één geheel waarin iedereen elkaar versterkt.

In Rotterdam doen we dat via de aanpak Thuis in Taal. Een benadering die op een warme, gelijkwaardige manier ouders betreft bij de taalontwikkeling van hun kind. En precies dát past perfect binnen het Nieuwe Rotterdamse Onderwijsbeleid (NROB). Met het NROB investeren we in basisvaardigheden als taal en rekenen, maar vooral ook in de mensen om het kind heen. Want als iedereen, ouders, professionals en overheid, dezelfde taal spreekt, letterlijk én figuurlijk, ontstaan er nieuwe kansen.

Dit magazine biedt niet alleen inzichten, maar ook inspiratie en praktische handvatten. Want elk moment telt. Juist ook op de hectische, drukke dagen waarop je je afvraagt: "Moet dat nu echt nog even?" Ja. Juist dan. Want elke interactie is een kans. En zeg nou zelf: wat is er mooier dan een kind dat zijn eerste woordjes spreekt en daarna niet meer ophoudt met vragen stellen?

Ik wens jullie veel leesplezier – en vooral: veel taalplezier. Blijf praten, zingen, voorlezen en samenwerken. Want dát is de kracht van samen werken aan taal.

Said Kasmi

Wethouder Onderwijs, gemeente Rotterdam





Onderzoek in de praktijk
van Rotterdam

Maatwerk thuis stimuleert de taalontwikkeling

Lector Martine van der Pluijm
presenteerde tijdens het Inspiratie-
festival 2025 de resultaten van het
onderzoeksproject Maatwerk -
(2020-2024). De thuisomgeving
is een cruciale omgeving voor de
taalontwikkeling van het kind.
"Je moet als professional zien en
ervaren hoe het er thuis aan toe
gaat en medestander worden van
ouders. Zet samen met ouders het
taalplezier 'aan'."

Jonge kinderen hebben de voortdurende liefde nodig van een of meer volwassenen die niet alleen zeggen dat ze van hen houden, maar het ook voelbaar maken door dingen samen te doen. Met deze uitspraak van de Amerikaanse ontwikkelingspsycholoog Urie Bronfenbrenner opent Martine haar verhaal. "Als samenleving moeten we ouderschap waarderen en met ouders samenwerken aan de taalontwikkeling van jonge kinderen, op school en thuis. Dat kunnen we doen op een manier die laagdrempelig is, leuk voor alle betrokkenen en niet bedreigend."

Wat gebeurt er in gezinnen en wat vinden kinderen zélf leuk?

In het vierjarige onderzoek Maatwerk van Hogeschool Rotterdam werden ruim honderd Rotterdamse gezinnen meermalen bezocht. Dat gebeurde door een team van gezinsbegeleiders die nauw samenwerkten met de pedagogisch medewerkers en leerkrachten op de groep van het kind. Martine: "We deden wat vaak als onmogelijk wordt beschouwd: gezinnen met diverse achtergronden en thuistalen (23) bezoeken, juist ook gezinnen die als onbereikbaar worden gezien."

De bevindingen uit het onderzoek Maatwerk worden op dit moment beschreven in wetenschappelijke artikelen. Publicatie volgt later dit jaar.

Uitgangspunten van de thuisaanpak

De thuisaanpak bouwt voort op de bestaande zeven stappen van Thuis in Taal.

De thuisomgeving leent zich uitstekend voor **stap 1**: Verken speels de taalomgeving thuis en krijg inzicht in de leefwereld.

Denk aan:

- de ouder-kindinteractie (in hun thuistaal);
- interesses en behoeften van kinderen en ouders;
- hun activiteiten en dagelijkse routines (praktische kennisbronnen);
- andere kennis- en hulpbronnen (o.a. cultureel en/of religieus, sociaal of geografisch, het sociale netwerk).

Op basis van die kennis is het mogelijk **Stap 4** in te zetten. Organiseer wekelijks ouder-kindactiviteiten door mee te doen tijdens de activiteiten en routines thuis en:

- voorbeeld te zijn door sensitieve responsiviteit te tonen en veel taal te gebruiken;
- kennisbronnen in te zetten en thuistalen te stimuleren;
- na afloop samen terug te blikken en kind en ouder in hun kracht te zetten.

Die aanpak werd extra betekenisvol door foto's te maken van de gezamenlijke activiteiten.



Onze aanpak week nadrukkelijk af van standaard-programma's. We zijn gewend dat bij een onderzoek een strak plan hoort, maar wij zijn juist gaan onderzoeken wat er in gezinnen gebeurt en wat kinderen zélf belangrijk en leuk vinden om samen te doen." Met speelse activiteiten werd de interactie tussen ouder en kind gestimuleerd, zoals met een 'live' memory. "De gezinsbegeleider neemt bijvoorbeeld

een eigen knuffel mee naar het gezin en vraagt kind en ouder of er ook een knuffel bij hen in huis aanwezig is. Het kind gaat daarnaar op zoek en vertelt over de knuffel, samen met de ouders. Vervolgens laat de gezinsbegeleider haar telefoon zien en vraagt of die ook aanwezig is in huis, enzovoort. Door zo samen te spelen en te praten over de voorwerpen, ontdekt de begeleider intussen wat er leeft in huis." ►

Koffer inpakken

De gezinsbegeleiders bouwen de bezoeken verder op en sluiten aan bij wat zich voordoet in het gezin. Denk aan samen boodschappen doen of eten. Een mooi voorbeeld ontstond bij een gezin dat zou gaan logeren bij familie. Er stond een koffer in de kamer. Tijdens het huisbezoek besloten kind, ouder en gezinsbegeleider samen de koffer in te pakken. Het leverde een rijk gesprek op over wat er allemaal in past, mee moet en waarom. "Dat bleek een grote hit. Het is leuk en heel taalrijk, zonder oordeel. En vooral met veel plezier."

Resultaten

Het onderzoek bestond uit een ontwerpfase, een pilotfase en een evaluatie. In de laatste evaluatiefase is het effect van de thuisaanpak gevolgd op de ouder-kindinteractie, de taalontwikkeling van kinderen en de activiteiten die ouders thuis doen. "Net zoals de thuisaanpak maatwerk was, hebben we ook op maat onderzoek gedaan en per gezin gekeken wat er gebeurde. We zagen dat in de meeste gezinnen de emotionele en cognitieve ondersteuning door ouders vooruitging. Kinderen toonden zich door die aandacht meer betrokken en namen meer initiatief. De verschillen tussen gezinnen zijn groot."

Martine heeft een concreet voorbeeld, waarover zij ook sprak in haar openbare les: "Het jongetje Alwan, van Iraakse afkomst, dat geen Koerdisch meekreeg van

zijn ouders, communiceerde aanvankelijk alleen met gebaren. Zijn moeder toonde zich tijdens de observaties trots op haar moedertaal en gebruikt die taal nu meer. Ze zoekt meer contact met haar zoon en gebruikte bij de tweede meting twee keer zoveel taal. Alwan op zijn beurt begon te brabbelen en soms een woord te zeggen.

Een ander voorbeeld, van een gezin met een Nederlandse achtergrond, is dat van Samantha. De moeder was niet gewend te vragen naar de schooldag van haar dochter. Dat veranderde tijdens de huisbezoeken, moeder nam het initiatief om dat wel te doen. Samantha was niet gewend aan dit soort vragen en reageerde eerst niet. Tot haar moeder doorvroeg, en vroeg meer te vertellen. Samantha beschreef hoe ze die ochtend met een kindje in de zandbak had gespeeld. Veel ouders vertellen dat zij ook zonder de huisbezoeken meer het gesprek aangaan met hun kind. "We zien steeds ouders die zeggen: ik ben andere dingen gaan doen. Tijdens het boodschappen doen benoem ik nu dingen, ik betrek mijn kind erbij."

Wat iedereen uiteraard wil weten is hoe de aanpak bijdraagt aan de taalontwikkeling van kinderen. Hoewel er voor de hele groep vooruitgang is op de woordenschat,

"Samen een koffer
inpakken bleek een
grote hit."



"Zo investeer je in de vaste grond van het stevige taalhuis dat elk kind nodig heeft."

is dat er niet specifiek voor de kinderen waar huisbezoeken plaatsvonden. Volgens Martine is het meten van taalontwikkeling bij peuters erg moeilijk, vooral als kinderen een andere taal spreken dan het Nederlands waarin gemeten wordt: "We zagen al bij de afnames hoeveel concentratie een test vraagt, die kinderen op deze leeftijd bijna niet kunnen opbrengen. Bovendien spraken de peuters nog nauwelijks Nederlands. Wat meet je dan eigenlijk? Wat we wel kunnen opmaken uit de logboeken en interviews is dat de meeste kinderen meer gaan praten. Zowel ouders als pedagogisch medewerkers en gezinsbegeleiders zien die taalproductie toenemen. Dit alles lijkt weinig, maar het zijn grote stappen voorwaarts want kinderen leren taal door veel te praten."

Kansrijk taalonderwijs

"De meerwaarde van Maatwerk voor het onderwijs is groot," vertelt Martine. Door de verbinding te maken met de context thuis ontstaat een beter beeld van de kennis en thuistaal die een kind meebrengt en wat het kind nodig heeft op school. "We zien vaak dat pedagogisch professionals redeneren vanuit hun ervaringen in de klas. Die kloppen vaak niet of niet voldoende. Wanneer kinderen niet makkelijk praten op de groep, wordt snel gedacht aan een stoornis bij het kind, maar het is raadzaam je eerst te verdiepen in de thuisomgeving. De voorbeelden van Alwan of Samantha maken duidelijk wat de impact is van de thuisomgeving en wat de betekenis kan zijn om juist daarbij aan te sluiten. Dat vraagt om een andere manier van kijken naar kinderen en ouders. Niet de school en de doelen zijn leidend, maar school en thuis werken samen. Belangrijk is dat het kind centraal staat in die samenwerking, dat het waar mogelijk de regie krijgt. In de praktijk betekent dat: verbinding zoeken en de tijd nemen voor gesprek, en plezier maken. Het plezier zet kinderen 'aan'."

Het onderzoek laat zien dat maatwerk loont. Niet in standaardresultaten, maar in kleine, betekenisvolle stappen die ouders en school verbinden, en samen bijdragen aan de sociale en emotionele contexten waarin kinderen taal leren spreken en begrijpen. De continuïteit die zo ontstaat, helpt kinderen bij het ontwikkelen van het fundament voor een stevig taalhuis. Martine besluit: "De duurzaamheid van deze thuisaanpak is nu nog beperkt. Maar we kunnen niet anders dan verkennen hoe we deze richting naar thuis verder kunnen inbouwen in het taalonderwijs." ■

Wil je de webinar bekijken? Je vindt hem op pagina 35.

Vervolgonderzoek: TinTin

De praktische inbedding van deze maatwerkaanpak thuis is niet vanzelfsprekend; in het huidige onderwijssysteem is het onmogelijk om zo'n aanpak standaard in te zetten. Daarom is nu een vervolgtraject gestart: Thuis in Taal Integraal (TinTin). Dat heeft als doel te onderzoeken hoe pedagogisch professionals bij kinderen minimaal één huisbezoek per leerling kunnen uitvoeren op een manier die bijdraagt aan hun taalonderwijs. Dit vraagt om een lerende aanpak, door te onderzoeken en samen te leren. Ook werkt Martine aan een handreiking waarin de inzichten en werkwijzen worden geborgd. "We zoeken hoe we dit in het DNA van het systeem krijgen." Van 2024 tot 2028 wordt in Rotterdam een aanpak uitgewerkt die overdraagbaar en integraal is. Elke school en professional in de school kan hiermee straks een schooleigen en duurzame werkwijze ontwikkelen die de taalontwikkeling van kinderen optimaal stimuleert.

Lees meer over de aanpak in het artikel hierna.



"Ouders zijn door ons project heel andere dingen gaan doen. Praten met hun kind tijdens het boodschappen doen. En ze spreken nu wél hun thuistaal met hun kind."

De volgende fase: de integrale aanpak
Thuis in Taal (TinTin)

Van plan naar praktijk

De afgelopen jaren is de aanpak Thuis in Taal stevig gegroeid. In Rotterdam wordt Thuis in Taal zowel op school als thuis ingezet. Nu begint een nieuwe fase, die van verdieping en verankering met de integrale aanpak Thuis in Taal (TinTin). In dit artikel lees je hoe de volgende stappen eruitzien en hoe TinTin op verschillende plekken in Rotterdam in praktijk wordt gebracht.



Met Thuis in Taal willen we gelijke kansen bevorderen. Taal is daarbij de sleutel. Veel jongeren in Nederland lezen namelijk onder het basisoniveau. Zij hebben moeite met taal, wat hun ontwikkeling en deelname aan de samenleving belemmert. Daarom zijn er in het onderwijs veel initiatieven om het taal- en leesonderwijs te verbeteren. Toch is één belangrijk punt nog vaak onderbelicht: de samenwerking tussen school en thuis, vooral bij jonge kinderen. Terwijl een goede verbinding tussen school en thuis (de samenwerking tussen professionals en ouders) heel belangrijk is voor de taalontwikkeling van kinderen.

Dr. Martine van der Pluijm ontwikkelde de aanpak Thuis in Taal tussen 2011 en 2020. In die periode werkte zij samen met Rotterdamse (voor)scholen aan een aanpak voor in de klas. In de jaren daarna (2020–2024) werkte ze aan een aanpak voor thuis met het Maatwerk onderzoek. Deze aanpak is geïnspireerd op de theorie van Bronfenbrenner, waarin het verbinden van leefwerelden centraal staat en waarin het begrijpen van het kind vanuit de omgeving thuis leidend is. Het uitgangspunt is: kijk naar de kennis en taal die in gezinnen aanwezig is, in plaats van naar wat eraan ontbreekt. Zo wordt bijvoorbeeld de thuistaal ingezet om de identiteit van het kind te versterken én de Nederlandse taal te ondersteunen.

De aanpak bestaat uit zeven stappen, verdeeld over drie fasen. Daarmee werken scholen samen met ouders aan de taalontwikkeling van jonge kinderen.

De zeven-stappenaanpak staat op pagina 7.

De Rotterdamse aanpak

De thuisaanpak vraagt veel tijd en inzet. Gezinnen worden begeleid door professionals van buiten de school. Ook op school werken professionals met ouders samen. Juist deze combinatie van thuis én school maakt de aanpak krachtig: Thuis in Taal Integraal (TinTin). Tijdens het Maatwerk-onderzoek zijn onderdelen ontwikkeld die de aanpak geschikt maken voor bredere toepassing. Daarbij is het wel belangrijk om rekening te houden met personeelstekort en andere beperkingen in het onderwijs. Scholen moeten de aanpak kunnen aanpassen aan hun eigen situatie en die goed inbedden in hun organisatie. Zo wordt de aanpak duurzaam en niet afhankelijk van externe financiering.

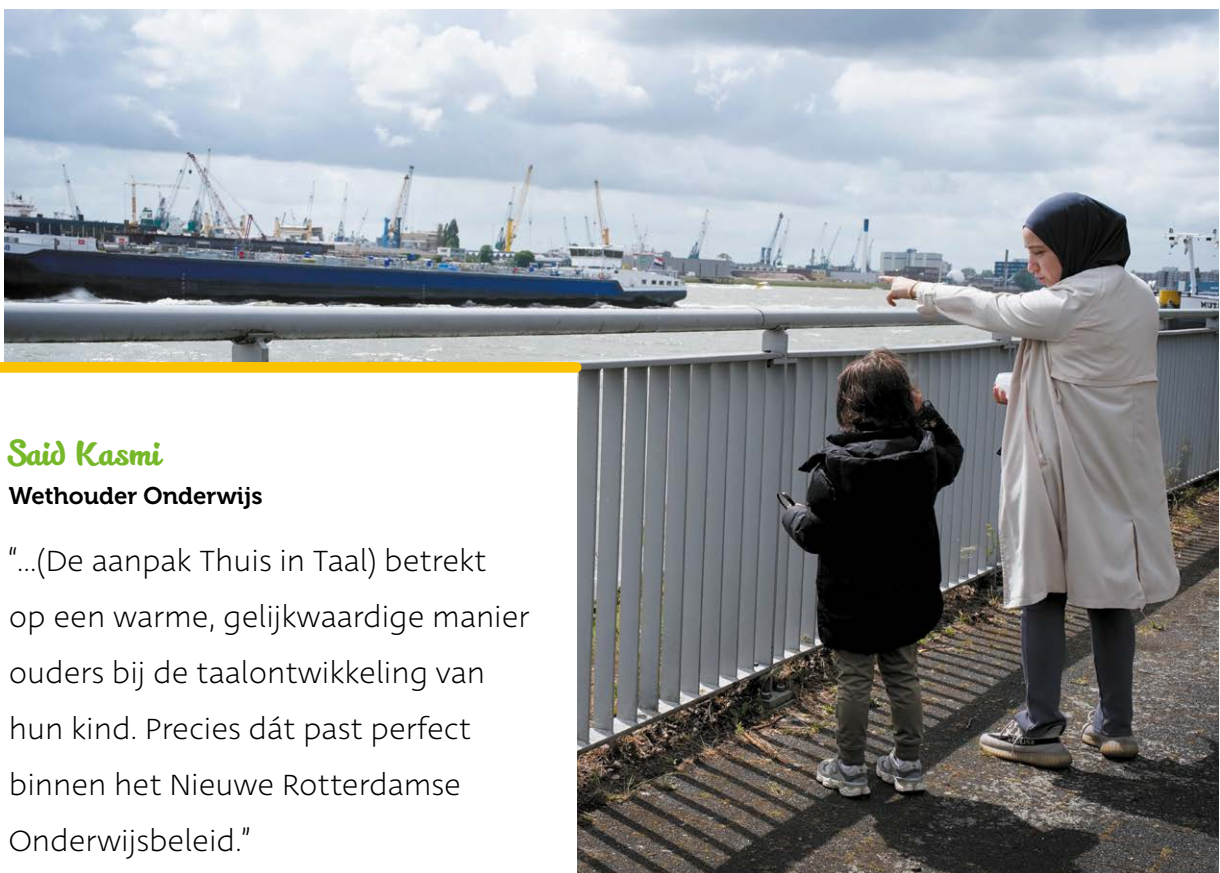
Naar een duurzame aanpak

Tussen 2024 en 2028 ontwikkelen we samen met kinderopvang en scholen een duurzame aanpak. ►

Said Kasmi

Wethouder Onderwijs

"...(De aanpak Thuis in Taal) betreft op een warme, gelijkwaardige manier ouders bij de taalontwikkeling van hun kind. Precies dát past perfect binnen het Nieuwe Rotterdamse Onderwijsbeleid."



We combineren de werkzame elementen van de Thuis in Taal school en thuisaanpak tot een werkwijze die past bij de school. Daarbij ondersteunen we scholen via een Professionele Leergemeenschap (PLG), met een procesbegeleider en coaching in de praktijk. Ook leiden we op elke school een ouder-kindcoördinator op. Die zorgt voor de aansturing van de aanpak, en helpt deze in te bedden in het beleid en de praktijk.

Onderzoekers van het lectoraat 'Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor jonge kinderen' van Hogeschool Rotterdam onderzoeken dit proces. Ze kijken hoe de aanpak het beste werkt, hoe professionals en ouders dit ervaren en hoe het bijdraagt aan de taalontwikkeling van kinderen. Na vier jaar stellen we de werkwijze beschikbaar voor andere scholen.

Om deze duurzame aanpak vorm te geven, werken we aan de volgende vier kernacties:

ACTIE 1

Samen leren en ontwikkelen

Professionals leren van elkaar in PLG's. Onder begeleiding van een procesbegeleider ontwikkelen ze de aanpak die past in hun praktijk en de competenties om goed samen te werken met ouders.

Vier jaar lang onderzoeken we hoe we de integrale Thuis in Taalaanpak het beste kunnen inbedden in een school.

ACTIE 2

Op school én thuis

Het onderzoek laat zien dat inzicht in de thuissituatie helpt om kinderen beter te begrijpen. Samen met scholen zoeken we naar manieren om de thuissituatie goed te leren kennen en verbinding te maken tussen thuis en school.

ACTIE 3

Verankeren in de school

Scholen ontwikkelen hun eigen manier van samenwerken met ouders, passend bij hun situatie. Dit vraagt om iemand in de school die eigenaar is van de aanpak. Die brengen we samen onder de naam 'ouder-kindcoördinator'.

ACTIE 4

Verdiepen van ouder-kindactiviteiten

De wekelijkse ouder-kindactiviteiten vormen de kern van Thuis in Taal. Tijdens spel- en praatmomenten leren kinderen het meest, vooral als ze hun thuistaal en aanwezige kennis mogen gebruiken. Hoe meer kinderen praten, hoe beter. We zoeken samen naar de activiteiten en spelvormen die zorgen voor veel interactie en ook makkelijk uitvoerbaar zijn.

Een blijvende aanpak

Dankzij subsidie uit het Nieuwe Rotterdamse Onderwijsbeleid is er ruimte én een impuls om deze aanpak verder te brengen. Tot en met 2028 investeren we in kennisdeling, ondersteuning en samenwerking. Zo groeit Thuis in Taal uit tot een blijvende aanpak. Op school én thuis. ■



Vier kernacties voor
duurzame aanpak

Zo doen zij het

Voorbeeld Samen leren en ontwikkelen

ACTIE 1

Kindcentrum IJsselmonde Iedereen ziet het nut van samen onderzoekend leren

Bij Kindcentrum IJsselmonde was er weinig tijd en veel verloop, maar toch is de PLG in een jaar tijd uitgegroeid van een kleine kerngroep tot een diverse samenstelling van unitleiders, pedagogisch medewerkers en leerkrachten.

Procesbegeleider Maaïke Mayer benadrukt hoe belangrijk het is dat de schoolleiding PLG's ondersteunt: "Zonder kartrekker en zonder tijd van de directie lukt het niet." Tijd blijkt een schaars goed voor alle medewerkers, dus een PLG duurt hier meestal niet langer dan een uur. De deelnemers bespreken praktische kwesties aan de hand van theoretische onderbouwing: wat 'werkt'? Hoe betrekken we bijvoorbeeld meer ouders bij activiteiten? Vervolgens zetten we concrete acties uit.



Sabine van Zutphen en Ayse Yargan, co-coaches bij Kindcentrum IJsselmonde, zien dat het werkt. "De PLG geeft ruimte om stil te staan bij wat we doen," zegt Sabine. En Ayse vult aan: "We kijken hoe we samen kunnen groeien in de aanpak Thuis in Taal en hoe we het beste de verbinding met ouders aangaan." Rond de organisatie van PLG's moet je wel geduld hebben. Maaïke zet boven alle gespreksverslagen daarom in het rood haar motto: beter één ding goed, dan veel dingen een beetje. "Met vertrouwen doorzetten en tevreden zijn met kleine stappen."

Voorbeeld Op school én thuis

ACTIE 2

Sterrenschool De Globetrotter De waarde van huisbezoeken

"Elk jaar gaan we op huisbezoek bij alle kinderen," vertelt Judith Vis, leerkracht van groep 1/2 bij de RVKO. "We lopen na schooltijd met het kind mee naar huis en drinken een kopje thee met de ouders. Soms staat er een hele maaltijd klaar, maar dat hoeft natuurlijk helemaal niet. Het is hoe dan ook een warm welkom, elke keer weer."

"Het contact is informeel, waardoor ouders zich sneller op hun gemak voelen. Ze vragen en vertellen meer. Als ze het Nederlands niet goed beheersen, lukt het vaak met handen en voeten, met foto's of via een

familielid die vertaalt." Zo leert Judith niet alleen het kind beter kennen, maar ook de thuissituatie en de 'kennisbronnen' van het gezin: "Welke talen worden er thuis gesproken? Wat is hun achtergrond? Hoe zijn ze in Nederland gekomen?"

Trots

Dat alles versterkt de band met de ouders én met het kind. "Je kunt later in de klas teruggrijpen op het bezoek: 'Jouw opa had toch een boerderij?' Dat geeft een kind een gevoel van trots. En ook ouders zijn trots als ze laten zien wat zij hier hebben opgebouwd. Of juist wat ze hebben achtergelaten. Ja, het huisbezoek is een tijdsinvestering, maar we hebben er het hele jaar profijt van."

Wilhelminaschool

Duurzaam werken aan Thuis in Taal met de kartrekker

De Wilhelminaschool in Rotterdam werkt al ruim tien jaar met Thuis in Taal met Marina van Rikxoort, coördinator onderbouw, aan het roer. "We zijn begonnen bij de peuters. In de beginfase kwam Martine van der Pluijm met stagiaires van Hogeschool Rotterdam langs," vertelt Marina. "Toen deden er alleen peutergroepen mee, nu ook de kleuters en sinds dit jaar groep 3. De doorgaande lijn is echt aan het ontstaan."

De Wilhelminaschool staat in een taaluitdagende omgeving: "Bij de peuters en kleuters spreekt zo'n 70% van de kinderen geen Nederlands thuis." De aanpak werpt zijn vruchten af. "Je merkt het aan de ouders: die komen bijna allemaal. Voor hen is het gewoon geworden. In het begin moest je echt trekken en telkens weer vragen, nu is de klas vol." Volgens Marina is het succes het resultaat van volhouden en steeds opnieuw uitnodigen. "We zeggen het ook nooit af."

Boven de kapstok

Elke week zijn er ouder-kindactiviteiten: op dinsdag bij de kleuters, op maandag en donderdag bij de peuters. "De bedoeling is dat het tien minuten duurt. Daar letten we echt op, al is het lastig om soms de gezelligheid af te breken. Maar we willen niet te veel tijd van ouders vragen, omdat sommigen ook naar hun werk moeten," vertelt Marina. Een succesvoorbeeld? "De bingokaart. Ouders en peuters gingen in de gang en de klas op zoek naar dingen die op de kaart staan: een olifant,

een giraf, een egel. Daarna vertelden ze aan elkaar waar ze die hadden gevonden, boven de kapstok, achter een deur, enzovoort. Iedereen kwam enthousiast terug met een volle kaart."

Stappen maken

De effecten zijn zichtbaar. Ouders doen vanzelfsprekend mee. "We hebben ook ons taalonderwijs aangepast, doen extra ouderavonden. Het totaalpakket maakt dat we stappen maken in taal." De ambitie stopt niet bij groep 3. "We willen de lijn doortrekken naar groep 4. In welke vorm, dat is nog iets waarover we overleggen met de deskundigen."

Duurzaam

De ontwikkeling van de aanpak is duurzaam veranderd in de school. Wat is het geheim? "Als coördinator onderbouw had ik vanaf de start heel goed voor ogen waarom we deze aanpak met ouders willen inzetten", vertelt Marina. "We willen immers dat we samen het taalfundament van kinderen versterken. Daarom zie ik als coördinator een belangrijke rol weggelegd voor mezelf om de kar te trekken voor deze aanpak en die samen met pedagogisch medewerkers en leerkrachten te ontwikkelen, zodat deze past in onze school. Die rol van kartrekker ligt overigens niet alleen bij mij. Wij hebben een focusgroep Taal. Daarin zitten diverse leerkrachten en pedagogisch medewerkers uit de onderbouw voor het onderdeel Thuis in Taal. Maar: leuk om te horen dat deze rol nu officieel de naam ouder-kindcoördinator (okc) krijgt!"

"Met de bingokaart gingen kinderen en hun ouders direct enthousiast op zoek."





TinTin, het knuffelpapegaaitje, kan gesprekken speels maken.

Voorbeeld Verdiepen van ouder-kindactiviteiten

ACTIE 4

Openbare basisschool De Boog

Bewuster nadenken over het doel van een activiteit

Louise Chabert is leerkracht van groep 1-2 en onderbouwcoördinator op OBS De Boog. Ook volgt ze de master Jonge Kind aan Hogeschool Rotterdam.

Samen met collega's uit de peutergroep en de kleuterklassen organiseert Louise wekelijks ouder-kindactiviteiten, denkt ze mee in de PLG en onderzoekt ze hoe taalontwikkeling op gang komt. Vanuit haar masteropleiding doet Louise participatief actieonderzoek op haar eigen school. "Ik focus me op hoe je als leerkracht interactie kunt uitlokken om de taal van jonge kinderen te stimuleren. Welke ouder-kindactiviteiten werken en hoe neem je ouders daarin mee?"

Drie V's

Louises inzichten zijn direct toepasbaar. "We zijn veel bewuster gaan nadenken over het doel van een activiteit," zegt Louise. "Wat willen we ouders en kinderen meegeven, en hoe sluit dat aan op hun leefwereld?" Daarbij gebruikt ze de drie V's: verkennen, verbinden en verrijken. "Als leerkracht wil je meestal graag verbinden en verrijken, terwijl het bij een OKA goed werkt als ouders en kinderen eerst mogen verkennen.

Onduidelijkheid

Het was aanvankelijk lastig om ouders de school in te krijgen. De activiteiten waren op wisselende dagen, wat onduidelijkheid gaf bij ouders. Maar de betrokkenheid is nu veel groter. "We hebben ouders gevraagd wat zij leuk vinden om te doen en daarop ingespeeld. Sindsdien is de opkomst hoog."

Verwondering

Louise ziet hoe groot het verschil kan zijn tussen verschillende activiteiten. "Als kinderen zelf de leiding nemen, zoals tijdens een moodboard maken over 'later', is er veel meer interactie dan bij een klassieke knutselopdracht. Tijdens het knutselen is het stil, terwijl je juist die rumoerigheid van gesprekjes in de klas wilt." Vanaf volgend schooljaar gaat Louise zich één dag per week richten op Thuis in Taal, om een doorgaande lijn tussen peuter, kleuter en groep 3 te ontwikkelen. "Uiteindelijk wil ik dat er meer verwondering komt voor alles wat er om ons heen gebeurt, en dat daar mooie, spontane gesprekken over ontstaan." Er wordt nagedacht over het inzetten van Tintin, de Thuis in Taal-mascotte. Dit knuffelpapegaaitje kan gesprekken speels en toegankelijk maken.

Samenwerken aan Taal

Nagenieten met
een fotoimpressie



Tip

Laat oudere kinderen, bi-culturele collega's of ouders meedenken en helpen bij de uitvoering.

Haal deze poster eruit en hang hem op!

Voorbeelden op woordkaartjes of werkbladen die aansluiten bij thuis.

Attributen om mee te spelen (eetgerei, muziekinstrumenten, kleding, etc.) uit verschillende culturen.

Stoffen, doeken of kledjes uit verschillende landen.



Zorg voor voorstellingen en workshops met muziek en dans uit verschillende achtergronden.

Laat muziek horen uit verschillende landen.

Hoe maak je duidelijk dat de thuistaal de basis is?

Stimuleer kinderen hun thuistaal te gebruiken in de groep. Dit mag in allerlei situaties:

Tijdens spelen, in de kring of tijdens het werken.

Om te overleggen

Om elkaar te helpen

Om te vergelijken en van elkaar te leren

Coco bunu yapabilir!

Evet!



Hoe kun je meertalige boeken gebruiken?

Zorg voor boeken in verschillende talen en met veel diversiteit in hoofdpersonen en thema's. En verder:

Zorg ervoor dat kinderen kunnen worden voorgelezen in hun thuistaal (door collega's, ouders, oudere kinderen of online).

Let erop dat alle kinderen zichzelf weerspiegeld zien in de boeken.

Laat zien dat alle talen waardevol zijn.



Thuis in Toot

Gelijke Kansen Alliantie

Hoe gebruik je thuistalen en -culturen in de samenwerking met ouders?

Hoe zorg je voor een welkomstgevoel?

Zorg ervoor dat ouders zich welkom voelen als ze het gebouw in komen en hun eerste contact met jou hebben. Dit kan helpen:

Maak een welkomstbord in verschillende talen.

Vul vitrines/ fotolijsten met voorwerpen en afbeeldingen uit verschillende landen.

Plaats foto's op de website die de diversiteit van de populatie weer spiegelen.

Geef een rondleiding door een ouder kind of collega in de taal van het gezin.

Fair Faa Ye

Bienvenidos

Welkom

Vitáme vás

Hoş geldin

مرحباً

Voelen ouders zich gelijkwaardig aan jou?

Als ouders hun thuistaal gebruiken, ontstaat meer gelijkwaardigheid. Wat kan helpen:

Ontdek in welke talen je het best kunt communiceren met het gezin (schriftelijk of liever mondeling?).

Gebruik tolken of vertalingen via AI (google translate) zodat ouders in hun beste taal met jou kunnen communiceren.

Koppel gezinnen aan elkaar als thuistaalmaatje.

Hoe bouw je de relatie op?

Neem de tijd om families goed te leren kennen. Dat kan zo:

Vraag tijdens contactmomenten naar de meertalige opvoeding en de familietradities van het gezin.



Weet je dat ouders ook experts zijn?

Ouders zijn expert in hun thuistaal en -cultuur. Jij kunt ze als bron gebruiken. Hoe doe je dat?

Laat kinderen attributen of foto's van thuis meebrengen of helpen zoeken en aanschaffen.

Tip

Geef oudere kinderen, bi-culturele collega's of ouders hierbij een rol.

Vertel over je eigen talen en gebruiken.

Noteer belangrijke feestdagen in de jaarplanning.

Vraag hoe ouders kunnen (en willen) bijdragen.



Vraag ouders iets te vertellen of voor te doen over hun taal, gebruiken of feestdagen aan kinderen, maar ook aan collega's.

Organiseer voorleessessies door ouders in verschillende talen.

Laat ouders woorden of zinnen vertellen zodat jij die kunt gebruiken in de communicatie met hun kind.

Hoe gebruik je de taal van het hart?

Het is goed als ouder en kind in hun gezamenlijke taal met elkaar praten tijdens ouder-kindactiviteiten. Dit is belangrijk omdat:

Jij zo laat zien dat alle talen waardevol zijn.

Ouders zo hun beste voorbeeld kunnen geven.

Dit hun relatie versterkt.



Moedig jij de thuistaal thuis aan?

Stimuleer het gezin om de taal van hun hart te blijven spreken binnen het gezin. Waarom en hoe moet dat?

Met die gezamenlijke taal kunnen kinderen ook met andere familieleden blijven communiceren.

Stimuleer ouders om thuis samen door te praten over het thema op de groep.

Denk als professional mee of verwijst door bij vragen over meertalig opvoeden.

Stimuleer ouders om thuis in de eigen taal voor te lezen, verhalen te vertellen en te zingen.



Thuis in Tool

Gelijke Kansen Alliantie

Hoe gebruik je thuistalen en -culturen en hoe maak je die zichtbaar op de groep?

Hoe zorg je voor een welkomstgevoel voor ieder kind?

Dit kan helpen:

Probeer kinderen in hun eigen talen welkom te heten.

Maak een welkomstbord in verschillende talen.

Koppel een kind aan een thuistaalmaatje (dit kan ook groeps-doorbrekend).

Maak met landkaarten, foto's en voorwerpen de verschillende achtergronden zichtbaar.

Newros Piroz be

Зі святом Великодня

Merry Christmas

Sub Divali

Gelukkig nieuwjaar

Eid Mubarak

Hoe geef je aandacht aan ieders identiteit?

Besteed aandacht aan ieders feestdagen en tradities. Dit kan helpen:

Vraag of kinderen iets willen vertellen, laten zien of proeven.

Maak een overzicht van belangrijke dagen in het schooljaar.

Wens hen een fijn feest.

Organiseer een multiculturele dag waarop iedereen van elkaars feesten kan leren en genieten.

Hoe zorg je dat kinderen zichzelf herkennen en zich thuis voelen?

Laat de materialen die je gebruikt een afspiegeling zijn van jullie populatie. Denk bijvoorbeeld aan:

Verschillende huidskleuren: potloden, stift, verf, papier, wol, vilt etc..



Wat kun je doen met muziek?

Gebruik de verschillende achtergronden van de kinderen in muziek en dans.

Zing liedjes in de verschillende talen van de groep.

Inspiratie- festival



Welke ouder-kindactiviteiten werken in de praktijk?

Drie experts geven voorbeelden en tips

Judith Wagenveld, Nicoleta Vandeputte en Inge Bos hebben ieder op hun eigen manier ervaring met OKA (ouder-kindactiviteiten). Of het nu is via filosofische workshops, sprankelend spel of praktijkgericht onderzoek, in hun werk staat de verbinding tussen ouder en kind centraal. Hoe zorg je voor echte interactie? Wat zorgt voor verwondering? Waar gaan de ogen van kinderen en ouders van stralen? Ze delen wat werkt.



Filosofer zonder goede antwoorden

Volgens expert Judith Wagenveld is filosoferen een laagdrempelige manier om ouders en kinderen, in de peuter- en kleuterleeftijd, met elkaar in gesprek te brengen. Tijdens haar workshop op het Inspiratiefestival liet ze zien hoe een simpele vraag uit een 'filosoferpotje' kan leiden tot rijke, gelijkwaardige gesprekken tussen ouder en kind.

Bij filosoferen is er nooit één antwoord goed. Het gaat erom samen over vragen te praten. Juist dat maakt het waardevol voor de taalontwikkeling van jonge kinderen. Vragen als 'Wat is een vriend?' of 'Kan een dier je vriend zijn?' nodigen uit tot nadenken, samen onderzoeken en gedachten uitwisselen. Spelenderwijs horen kinderen hoe andere kinderen, hun ouders en de pedagogisch professionals woorden gebruiken, wat hun eigen woordenschat en taalvaardigheid weer verrijkt.

Laagdrempelig

Iedereen kan met kinderen filosoferen. De kracht zit in de eenvoud: een vraag uit een leeg jampotje trekken en samen kijken wat die oproept. Belangrijk is dat ouders en pedagogisch professionals open en zonder oordeel met kinderen in gesprek gaan, met aandacht voor hun ideeën. Volwassenen zijn geneigd te denken in 'goede antwoorden', maar het gaat juist om samen verwonderen.

Wat werkt in de praktijk?

Typ een aantal vragen in een document, print ze uit en knip ze los. Vul een glazen potje met de vragen. Tijdens een OKA trek je een vraag uit het potje. Dit kan in een een-op-een gesprek met een kind, samen met een ouder en een kind, of in een grotere groep.

En als het gesprek even opdroogt? Dan trek je gewoon een nieuwe vraag uit het potje.



Het gaat erom samen over vragen te praten. Juist dat maakt het waardevol voor de taalontwikkeling van jonge kinderen.

- Wat is het mooiste cadeau dat je ooit kreeg? Kan alles een cadeau zijn?
- Hoe weet je of iets leeft? Wat leeft er allemaal?
- Kun je in je eentje een feest vieren? Waarom niet? Of: hoe doe je dat?
- Denk je dat planten blij, boos of bang kunnen zijn?
- Moet je altijd doen wat je belooft? Is dat moeilijk of makkelijk?
- Wat kun je overdag niet doen, maar 's nachts wel?
- Zou je een staart willen hebben?
- Wat is eerlijk? ►

Tips van Judith Wagenveld

- 1 Laat het kind praten. Luister goed en vraag door: Waarom denk je dat? Heb je dat weleens gezien?
- 2 Bevraag de vraag. Wat roept de vraag bij jou op? Dat helpt het gesprek op gang.
- 3 Vergeet je eigen antwoorden even. Jouw ervaring is groter, maar dat maakt je ideeën niet 'beter'.



www.filosoferenopschool.nl

- 4 Gebruik verbeeldingskracht. Fantaseren mag! Dat maakt het speels en rijk.
- 5 Wees gelijkwaardig. Filosoferen is samen denken, niet uitleggen.

Jij bént het speelgoed

Nicoleta Vandeputte is ambassadeur van sprankelend vertelplezier en specialist in interactie met jonge kinderen. Met haar initiatief Gekletter! Laat ze zien hoe laagdrempelig taalontwikkeling kan zijn. Tijdens haar workshops voor ouders en professionals draait het om plezier, contact, dialoog en verwondering, en dat begint al bij baby's.

Volgens Nicoleta begint taal bij de interactie tussen opvoeder en kind: met je gezicht, je stem, je handen, en vooral met je aandacht en plezier. "Alle ouders kunnen het," zegt ze. "Je hoeft niets te kopen of te leren. Jij bént het speelgoed." Taalontwikkeling begint bij de basis: je kind zien, volgen en samen plezier maken. Door oog te hebben voor de verwondering van het kind en die samen te benoemen, groeit de taal vanzelf.

Wat werkt in de praktijk?

Volgens Nicoleta heeft iedereen gratis gereedschap: je gezicht, je stem, je fantasie. Die vormen de bouwstenen voor rijke interactie. Ze geeft vijf simpele en speelse manieren om taal tot leven te brengen met kinderen van 0 tot 6 jaar:

Gekke bekken trekken

Je gezicht is het eerste 'boek' dat een kind leert lezen. Door mimiek te overdrijven en te benoemen ("Oeh, wat stinkt die luijer!" met een vies gezicht), laat je kinderen emoties herkennen én stimuleer je taal. Trek gekke gezichten, maak er geluiden bij, en fantasieer: "Ik was verbaasd, want de buurvrouw had ineens een kat. Toen keek ik zó!"

Zoemen met je stem

Baby's volgen klanken voordat ze woorden begrijpen. Door een zoemend geluid te maken en je hoofd te bewegen, volgen ze en voelen ze het geluid. Eerst kijken ze naar je ogen, als ze wat ouder zijn naar je



mond. Dit simpele spel helpt bij luisterontwikkeling en klankherkenning. Ook met ademspelletjes kun je experimenteren: blaas, fluister of praat met in zelf-verzonnen taal.

Bellen blazen

Bellen zijn magisch. Ze zitten in zeepsop, bruiswater, de wasmachine en in een potje bellenblaas. Kijk er samen naar, benoem wat je ziet: "Waar zweeft die bel naar-toe? Is dat de grootste bel?" Prik ze lek, blaas opnieuw. Met oudere kinderen kun je samen fantaseren over de bellenfamilie. Laat je kind zelf blazen: adem, klank en plezier komen hier samen.

Kriebelversjes

Rijmpjes gecombineerd met aanraking zijn goud waard. Denk aan: "Een spinnetje, een spinnetje, op zoek naar een vriendinnetje..." Kinderen voorspellen wat komt, voelen de ritmiek, en genieten van fysiek contact. Kriebelversjes maken het samenzijn speels, veilig én talig. Ze zijn een vergeten schat die jong en oud verbindt.

Kiekeboe spelen

De klassieker, en met reden. Kiekeboe werkt altijd, zeker met jonge kinderen. Bouw spanning op: "1... 2... 3... KIEKEBOE!" Gebruik je gezicht, stem en handen. Verstop een knuffel en ga samen op zoek of laat je handen 'verdwijnen' in je mouw. De verrassing zorgt voor plezier én taalontwikkeling.

Tips van Nicoleta Vandeputte

1 Gebruik wat je al hebt. Je gezicht, je stem, je fantasie: het is allemaal gratis en heel veel waard.

2 Volg je kind. Ga mee in de verwondering en sluit aan bij wat jouw kind boeit.

3 Wees niet bang om gek te doen. Vind je het gênant om te overdrijven, gekke bekken te trekken en rare geluiden te maken? Kinderen smullen ervan.



www.gekletter.be

4 Vertraag. Neem de tijd om samen te kijken, voelen en benoemen.

5 Vergeet dat het perfect moet gaan. Jij bent goed genoeg. Echt contact is het allerbelangrijkst.

Ga voor interactie, plezier en praktische aanpassingen

Inge Bos is docent-onderzoeker binnen het project Thuis in Taal integraal, dat deel uitmaakt van het lectoraat van Martine van der Pluijm. In haar onderzoek focust Inge zich op de verdieping van de zeven stappen van Thuis in Taal en hoe deze duurzaam ingezet kunnen worden.

Ouders als partners in taalontwikkeling

Inge observeerde op verschillende scholen de OKA. Hoewel het onderzoek nog in de beginfase zit en iedere school anders is, ziet ze situaties ontstaan die werken. "Als ouders zich welkom voelen, ontstaat er een warme sfeer. Ze durven te blijven hangen, en dan wordt echt contact mogelijk. Die sfeer is een belangrijke voorwaarde voor interactie."

"Als ouders zich welkom voelen, ontstaat er een warme sfeer."

Wat werkt in de praktijk?

Op basis van observaties binnen de OKA bij peuter- en kleutergroepen heeft Inge voorbeelden die laten zien hoe interactie, plezier en praktische aanpassingen het verschil kunnen maken:

Erkenning geeft energie

Tijdens een activiteit zei een pedagogisch professional tegen een ouder: "Ik zie hoe jouw kind opbloeit als jij er bent." De moeder straalde van trots. Deze erkenning gaf haar motivatie om actief mee te doen en vaker terug te komen. Dit laat zien hoe krachtig stap 3 is: Werk aan wederkerige relaties met alle ouders. Ouders willen gezien worden in hun rol.

Denk aan praktische oplossingen

Is er genoeg ruimte voor alle ouders als ze naar een OKA komen? En waar gaan ze zitten? Door rekening te houden met praktische oplossingen kan een activiteit een groot succes worden, of in het water vallen. Denk ook na over de duur en het tijdstip van de activiteit. Op een peutergroep werd de traditionele inloop vervangen door een uitlopmoment: ouders komen een kwartier eerder bij het ophalen van hun kind. Dit bleek een goede zet: de opkomst is steeds bijna 100%.

Rollenspel met bekende situaties

Een doen-alsof-spel is laagdrempelig en krachtig. Denk aan: "Ding dong! Hee, er staat iemand voor de deur! Wie is dat? Oh, hoi, pakketbezorger!" Rollenspel bevat natuurlijke beurtwisseling, stimuleert taal en sluit aan bij de beleavingswereld van kinderen. Het mooie: het kan ook in de thuistaal gespeeld worden, en vraagt weinig tot geen materiaal. Bovendien is het goed te koppelen aan schoolthema's.

Focus op het proces, niet het product

Bij knutselactiviteiten verschuift de aandacht vaak naar het resultaat. Knutselen levert minder talige interactie op. Rijke taal ontstaat juist in het spel zelf, als ouder en kind daar samen in opgaan en plezier maken. ■

Tips van Inge Bos

- 1 Verwelkom ouders bewust. Een prettige sfeer nodigt uit tot contact en deelname.
- 2 Erken en benoem ouderkwaliteiten. Een compliment over de band met hun kind doet wonderen.
- 3 Zorg voor praktische haalbaarheid. Denk aan ruimte, tijdstip en duidelijke instructie.
- 4 Kies activiteiten met kans op interactie. Spel en plezier leveren vaak meer taal op dan knutselen.
- 5 Gebruik de thuissituatie als inspiratiebron. Rollenspel en spelletjes met herkenbare thema's brengen taal dichtbij.

Landelijke GKA Agenda Taal & Ouders - take two!

De Landelijke GKA Agenda Taal & Ouders maakt in de zomer van 2025 een doorstart (GKA: Gelijke Kansen Alliantie). De komende twee jaren wordt op 24 scholen, verdeeld over het land, gefocust op het borgen van de samenwerking met ouders in het belang van de taalontwikkeling van jonge kinderen. Hierbij worden de zeven stappen uit de aanpak Thuis in Taal ingezet.

In de eerste periode (2022 – 2024) van de landelijke GKA thema-agenda werd vooral gewerkt aan de implementatie en uitbreiding van de aanpak. In deze nieuwe periode ligt net als bij de Integrale aanpak in Rotterdam (zie artikel op p. 10) de focus op borging. Projectleider Anne Bos: "In die eerste periode werkten we aan de uitbreiding van de aanpak naar meer gemeenten, scholen en kinderopvanglocaties. Ook is toen hard gewerkt om de visie - het belang van een gelijkwaardige samenwerking tussen

professionals en ouders voor de taalontwikkeling van jonge kinderen - breed onder de aandacht te brengen. De komende tijd willen we in de praktijk onderzoeken hoe we de aanpak duurzaam vast kunnen houden en onafhankelijk kunnen maken van externe begeleiding. Dit gebeurt onder andere door te onderzoeken hoe scholen met een interne ouder-kindcoördinator, ofwel een kartrekker Thuis in Taal, het samenwerken met ouders duurzaam kunnen verbeteren." ►

Impact van de Landelijke GKA-Agenda Taal & Ouders 2022 - 2024

De eerste Landelijke GKA-Agenda Taal & Ouders werd in december 2024 afgesloten met de presentatie van conclusies uit het impact-onderzoek van het Kohnstamm-Instituut (2024).

Onderzoeker Annemiek Veen stelde: "De onderdelen van de landelijke GKA-Agenda dragen bij aan een visieomslag over ouders en taalontwikkeling. Er is groeiend inzicht dat de thuistaal belangrijk is voor de taalontwikkeling van kinderen

en meertaligheid wordt als rijkdom gezien. Professionals beschouwen ouders als gelijkwaardige partners in de opvoeding en gaan zich meer verdiepen in de thuissituatie van kinderen. Dit leidt tot betere communicatie, meer betrokkenheid van

ouders en een waardevolle aanvulling op de lestijd. Er is ook meer vertrouwen in de omgang met ouders, wat leidt tot een effectievere samenwerking."

Het onderzoeksinstituut deelde niet alleen positieve conclusies over visieverandering; ook over de bijdragen aan het professioneel handelen en het werken met een lerende aanpak, waren de onderzoekers van het onderzoeksinstituut positief.

KOHNSTAMM
INSTITUUT

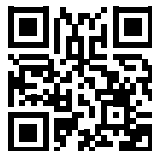


Wil je het volledige [impact-onderzoek](#) lezen?

Dat kan via de QR-code.

Wil je meer weten over de Landelijke GKA Agenda Taal & Ouders, Gelijke Kansen Alliantie? Kijk op www.gelijke-kansen.nl of scan de QR code.

Gelijke Kansen Alliantie



19 scholen die deelnemen aan het GKA project

- | | | |
|---|---|--|
| 1 Almere
De Olijfboom en
De kleine wereld | 5 Gouda
KC Goejanverwelle en
Westerschool | 9 Waalwijk
De Bron |
| 2 Arnhem
De witte vlinder en
De Ommelander | 6 Leiden
De Singel en
De Springplank | 10 Westland
Aventurijn en
Het Kompas |
| 3 Duiven
De Droomgaard | 7 Maasdriel
De Meidoorn | 11 Woensdrecht
LPS Fortuna en
LPS Klim Op |
| 4 Eemsdelta
Farmsumerborg en
KC Noord | 8 Tiel
Prins Willem Alexander West
en Prins Maurits West | |

In 2026 - 2027 kunnen nog vijf scholen uit Overijssel, Friesland, Drenthe en/of Groningen aansluiten.

Het vervolg: borging

"Dat borgen gebeurt door op de (voor)scholen in Professionele Leer Gemeenschappen, PLG's, systematisch aan verbetering te werken. Ook komen er op de scholen Ouder-Kindcoördinatoren, kortweg OKC. Zij worden toegerust om als kartrekkers, samen met hun collega's, te werken aan een aanpak die school-eigen en duurzaam is", aldus Anne. "We willen onderzoeken of het werken met OKC leidt tot verankering van de aanpak. En we willen in de praktijk ervaren wat er nodig is aan professionalisering om een OKC te laten groeien in deze rol."

In de projectperiode wordt bovendien een online materialenbank ontwikkeld die voor alle scholen toegankelijk is. Om kennisdeling te bevorderen zullen de OKC's elkaar regelmatig spreken en zullen ook de directies van de betrokken scholen met elkaar vraagstukken en geleerde lessen delen. "Tijdens webinars en regionale inspiratiefestivals en natuurlijk tijdens het jaarlijkse Thuis in Taal Inspiratiefestival in Rotterdam zorgen we voor het delen van kennis en ervaring en voor nieuwe inspiratie."

"Met de drie interventies, dus de borging met kartrekkers, het ontwikkelen van een materialenbank en de kennisdelingsactiviteiten, willen we bijdragen aan een duurzame versterking van de samenwerking tussen (voor)school en thuis in het belang van de taalontwikkeling van jonge kinderen", aldus Anne. ■

Nienke Dek

**Landelijke GKA
projectleider**



De afgelopen jaren hebben we met de Landelijke GKA-agenda Taal & Ouders al veel kennis met elkaar opgebouwd en gedeeld over het samenwerken met ouders aan de taalontwikkeling van kinderen volgens de aanpak Thuis in Taal. Een mooie uitdaging bleek hierin het borgen van de aanpak in de school. We kijken dus uit naar de komende twee jaar vol nieuwe kennis, ervaringen en onderzoek!

Op 1 december 2025
vindt het eerste
Inspiratiefestival Regio-
naal plaats in Tiel. Kijk op
www.aanpakthuisintaal.nl
voor meer informatie.



David Kranenburg

**Directeur Actief
Ouderschap**



We zijn erg blij dat de GKA deze landelijke agenda twee jaar voortzet. We hebben in de eerste periode ervaren dat er na corona in het hele land veel bewustwording optrad en er echt meer erkenning kwam voor het belang van samenwerken met ouders. Met deze nieuwe periode kunnen we meer scholen de mogelijkheid bieden zich de aanpak Thuis in Taal eigen te maken. Ook hopen we de verbetertrajecten duurzamer en minder afhankelijk te maken van externe begeleiding. Actief Ouderschap kijkt uit naar een fijne voortzetting van de samenwerking met de GKA!

Stichting Ommeriek, het bestuur van 23 scholen in de regio Noord-Groningen, is de penvoerder van de landelijke GKA-Agenda.

Geert Bijleveld

**Voorzitter CvB
Stichting Ommeriek**



Omdat het tegengaan van kansengelijkheid bij ons hoog in het vaandel staat, dragen wij graag bij aan de taalontwikkeling van jonge kinderen. Ook in onze regio zien we de noodzaak extra te investeren en daarom werken we graag samen met de GKA. Als penvoerder nemen we hiervoor uiteraard onze verantwoordelijkheid en zullen we het project zo goed mogelijk ondersteunen. We ervaren de lijnen als kort en zinvol.



Onderzoekend leren in de praktijk

Onderzoekend leren is een krachtige manier van professionaliseren binnen het onderwijs: samen activiteiten ontwerpen en uitproberen in de praktijk, reflecteren op wat werkt (en wat niet), en daarvan leren.

Binnen de aanpak Thuis in Taal gebeurt dit in PLG's – professionele leergemeenschappen. In zo'n PLG wisselen pedagogisch professionals en een procesbegeleider in kleine groepen ervaringen uit over de aanpak Thuis in Taal. Ze delen ervaringen, stellen vragen en zoeken samen naar manieren om het onderwijs beter te maken en de ouderbetrokkenheid te vergroten.

Een PLG is geen cursus of training met een vaste inhoud, maar een leerproces waarin praktijk en theorie samenkomen. Professionals brengen hun eigen vragen in, koppelen die aan kennis uit onderzoek en leren zo betekenisvol en duurzaam. Volgens Martine van der Pluijm ligt hierin de kracht: "Professionals maken zich nieuwe inhoud echt eigen als het direct aansluit bij hun motivatie en ervaring." ■

Casus

Agnesschool: expertise van het team gebruiken in de PLG

Op de Agnesschool in Rotterdam werken Toia Muis (procesbegeleider) en Ayse Yargan (co-coach) in een PLG met zes personen met verschillende expertises: een medewerker ouderbetrokkenheid, de ib'er, de bouwcoördinator en leerkrachten van de kleuter- en peutergroepen. Wat bij de PLG aan bod komt, dragen deze mensen uit naar de rest van het team. Zo verspreidt de aanpak Thuis in Taal zich als een olievlek op de school. "In de PLG leren we bijvoorbeeld van elkaar over verschillende culturele normen," aldus Ayse. "In de westerse cultuur is het beleefd om elkaar in de ogen te kijken, terwijl het in andere culturen juist een teken van respect is om de blik af te wenden bij het spreken met een leerkracht. Die verschillen verrijken onze kijk op communicatie en wederzijds begrip."

Ook casussen komen aan bod, zoals: hoe reageer je op ouders die stil blijven, of hun kind weinig taal geven? Door samen situaties na te spelen en te reflecteren, groeit het team stap voor stap. "Het is geen training van twee dagen," zegt Toia, "maar een proces waarin je voortdurend samen blijft leren. En dat werkt." Dat komt ook omdat iedereen op zijn of haar expertise en creativiteit wordt aangesproken. "Achteroverleunen tijdens een PLG is er niet bij," zegt Toia. "Samenwerken met ouders kan op veel manieren die we met elkaar bedenken. Het doel is: interactie tussen kind en ouder stimuleren." Ayse vult aan: "Plezier in praten, daar gaat het om!"

Zo doen zij het

"Ook een zandtafel moet kwaliteit uitstralen"

Bij het Rotterdamse schoolbestuur Stichting BOOR (openbaar onderwijs, 80 scholen, 30.000 leerlingen) zetten Sanne Vreugdenhil en Nadia Kuipers zich met hart en ziel in voor het jonge kind. "Als we willen dat kinderen goed starten op school, moeten we investeren in de onderbouw," zegt Sanne, projectleider Jonge Kind. "Het leren begint niet pas in groep 3."

Samen met vertegenwoordigers van verschillende scholen van Stichting BOOR, ontwikkelden Sanne en Nadia een visie op het onderwijs voor kinderen van vier tot zeven jaar. "De visie kent vijf pijlers, waaronder 'hoge verwachtingen' en 'ruimte voor verschil'. Daarmee geven we richting aan thema's als beredeneerd aanbod voor het jonge kind, een rijke leeromgeving en samen-

werken met ouders," legt Nadia uit, die naast projectmedewerker ook zelf onderbouwleerkracht is.

Kwaliteitskaart

De zandtafel is een goed voorbeeld. "In veel lokalen stond die er, maar vaak leeg, volgestapeld of gebruikt als opslagplek," zegt Sanne. "Terwijl de zandtafel bij uitstek een plek is waar jonge kinderen hun taal, motoriek en samenwerking kunnen ontwikkelen." Daarom ontwikkelden ze een kwaliteitskaart voor de zandtafel, en voor andere hoeken in de klas. "Waar dien je rekening mee te houden bij het inrichten van een zandtafel? Biedt het materiaal mogelijkheid tot verschillende spelvormen? Daagt het spel uit tot taalproductie en hogere orde denken? Leerkrachten willen samen praktisch aan de slag. Dat werkt met onze kwaliteitskaarten," aldus Nadia. "We zien dat ze anders naar hun klaslokaal kijken."

Eindelijk

In januari 2025 organiseerden ze een groot congres voor alle jonge-kindprofessionals en ib'ers van Stichting BOOR. "Er kwamen ruim vijfhonderd collega's," vertelt Sanne. "We wilden hen laten zien dat hun werk ertoe doet. Met workshops, een fototentoonstelling en persoonlijke verhalen lieten we hen dat voelen. Eén leerkracht zei: 'Er is echt aandacht voor mijn vak'. Dat raakte me."

Trots

Hun aanpak beperkt zich niet tot de klas. Tijdens masterclasses begeleiden Sanne en Nadia schoolleiders: "Zij moeten het belang van het jonge kind erkennen, uitdragen en hier leiding aan geven," benadrukt Sanne. "Het besef groeit: de basis voor een succesvolle schoolloopbaan wordt in groep 1 en 2 gelegd." Ook samenwerken met ouders heeft de aandacht. "Ouders zijn serieuze partners. Beoordeel hen niet op wat ze thuis doen, maar betrek ze bij wat hun kind nodig heeft. Elk ouderverhaal helpt ons het onderwijs beter te maken." De impact van deze aanpak is voelbaar. "Vroeger werkten scholen veel meer methodegericht. Nu zien we thematisch onderwijs, rijke leeromgevingen en leerkrachten die trots vertellen over de effecten van de aanpak in hun groep. Dat is waar we het voor doen."

"Het besef groeit: de basis voor een succesvolle schoolloopbaan wordt in groep 1 en 2 gelegd."



Nadia Kuipers



Sanne Vreugdenhil



“Ouders bereiken en beter leren kennen is belangrijk”

Hozan Khalid begeleidt het team van OBS Dakpark in de eerste stappen van de aanpak Thuis in Taal. Wat ze daarbij merkt is dat veel leerkrachten graag direct beginnen met ouder-kindactiviteiten. ‘Ik sta nadrukkelijk met hen stil bij stap 1: Ken de taalomgeving thuis. Die is essentieel.’

OBS Dakpark bevindt zich in de opstartfase van de integrale aanpak Thuis in Taal. Als co-coach werkt Hozan aan het versterken van de samenwerking met ouders en de verbinding tussen school en thuis. “Je vindt mij op verschillende locaties: bij De Wilgenstam en OBS Dakpark als co-coach, en bij OBS De Boog als procesbegeleider. Elke school heeft zijn eigen tempo. Omdat ik op veel plekken kom, zie ik de verschillen heel goed. Bij sommige scholen kan ik al een stapje terugdoen, omdat de leerkrachten het zelf al helemaal in de vingers hebben. Bij OBS Dakpark staan we echt nog aan het begin,” vertelt Hozan. “De eerste stappen draaien vooral om het leren kennen van ouders en hen bereiken en daarna het opzetten van ouder-kindactiviteiten die goed aansluiten bij de gezinnen op deze school. Ook leg ik aan leerkrachten uit hoe je goed modelt. Ik ben wekelijks aanwezig op OBS Dakpark.”

Bewust stilstaan

Wat Hozan opvalt, is dat veel leerkrachten meteen naar stap 4 *Zorg voor passende ouder-kindactiviteiten en interacties* willen gaan. “De gezinnen, die kennen we wel,” is vaak het uitgangspunt. Maar zodra je verder komt in het proces, ontstaat ineens het inzicht: ‘Hé, wacht eens... ik weet eigenlijk helemaal niet zoveel van de ouders van ‘mijn’ kinderen.” Ze helpt scholen dan ook om bewust stil te staan bij stap 1 *Ken de taalomgeving thuis*. “Ik vind het mooi om samen te ontdekken welke ouder-kindactiviteiten passen bij deze school en waarom. Wat werkt wel, wat niet, en hoe komt dat? Het is altijd maatwerk.”

Hozan Khalid



“Er wordt actief samengewerkt met ouders. Dat zorgt voor een prettige, open sfeer.”

Sterke basis

In de peutergroepen op OBS Dakpark worden al waardevolle ouder-kindactiviteiten georganiseerd. Volgens Hozan is dat te danken aan de laagdrempelige sfeer en de warme relaties tussen professionals en ouders. “Ouders voelen zich welkom en betrokken. Dat is een sterke basis waarop we kunnen voortbouwen.” Ook onderzoeker Inge Bos, die Dakpark bezocht tijdens de oriëntatiefase van haar onderzoek, herkent dat er al veel goed gaat. “Er wordt actief samengewerkt met ouders. Dat zorgt voor een prettige, open sfeer.”

Écht luisteren

Voor het nieuwe schooljaar wil het team van OBS Dakpark de oudergesprekken benutten als tweerichtingsverkeer. Het doel: écht luisteren naar hoe het er thuis aan toegaat, zodat activiteiten nog beter aansluiten bij de beleavingswereld van ouder en kind.

"Thuis in Taal is nu een natuurlijk onderdeel van onze visie"

Jonge mensen een stevige basis bieden voor een veelbelovende toekomst. Dat wil Groot Rotterdam. De aanpak Thuis in Taal is hier al sinds 2016 bekend. To Coevoets en Senem Tekin begeleiden er de 'doorstart' van Thuis in Taal.

Bij Groot Rotterdam is Thuis in Taal geen losstaand project, maar een natuurlijk onderdeel van de visie. De organisatie, waar Peuter & Co onderdeel van is, werkt er al sinds 2016 mee. Door fusies en corona verschoof de aandacht, maar de basis bleef overeind. "De ouder-in-loop, de warme relatie met ouders; die zaten er nog steeds in," vertelt Senem. "Nu brengen we opnieuw verdieping aan, met meer focus op taal én structurele samenwerking met basisscholen."

Rollenspel

In de hernieuwde implementatie ligt de nadruk op haalbaarheid voor pedagogisch medewerkers. "De werkdruk is hoog," zegt Senem, "dus we kiezen voor activiteiten die impact hebben en weinig voorbereiding vragen." Denk aan een rollenspel met ouders en kinderen over 'telefoons'. Met allebei een blok in je hand bel je oma en opa om ze uit te nodigen voor je verjaardagfeest.

Extra ruimte

Ook nieuw voor Groot Rotterdam is de inzet van Professionele Leergemeenschappen (PLG's), waarin pedagogisch medewerkers en leerkrachten van onderbouwklassen samenwerken aan één doorgaande lijn binnen het Thuis in Taal concept.



"We kiezen voor activiteiten die impact hebben en weinig voorbereiding vragen. Denk aan een rollenspel met ouders en kinderen over 'telefoons'."

To: "Zo zorgen we voor een vloeiende overgang op het gebied van samenwerking met ouders rondom taal van peuteropvang naar school. Dat is een belangrijke stap. Gelukkig krijgen we daar nu extra ruimte en subsidie voor vanuit het Nieuw Rotterdamse Onderwijsbeleid dat wordt beheerd door Actief Ouderschap."

Het werkt

Drie keer per jaar schuift To aan bij de klankbordgroep, samen met Rotterdamse onderwijsbesturen, de lector en de projectleider. "Daar kijken we waar we staan, en wat de volgende stap is in de ontwikkeling van Thuis in Taal in Rotterdam." Want dat de aanpak werkt, blijkt. "Het begon in Rotterdam, maar ondertussen wordt Thuis in Taal in ruim 20 gemeenten in het land ingezet."

Taal gaat leven als je koekjes bakt

In haar nieuwkomersklas in Rotterdam verwelkomt leerkracht Jaimy Ottevanger kinderen van over de hele wereld: van Syrië tot Polen, van China tot Brazilië. "Ze zijn net in Nederland, spreken nog geen woord Nederlands en alles is nieuw voor ze: de taal, de school, de cultuur. Mijn taak is om ze zich welkom en veilig te laten voelen. En vooral om samen met hen die nieuwe taal tot leven te brengen."

Samenwerking met ouders is essentieel, benadrukt Jaimy. "Maar dat is niet vanzelfsprekend. Ouders spreken vaak nog geen Nederlands en kennen ons schoolstelsel niet. Dan wordt hun afwezigheid op school al snel gezien als 'niet betrokken zijn'. Maar dat is onterecht. Iedereen wil het beste voor z'n kind. Je moet als leerkracht zoeken naar wat er wél kan." Ze noemt als voorbeeld ouders die willen dat hun kind thuis alleen nog Nederlands spreekt. "Ze denken dat dat helpt, maar wij weten uit onderzoek: hoe sterker de eerste taal, hoe beter een kind Nederlands leert. Die boodschap moeten we blijven geven."

Woorden in context

In de klas werkt Jaimy met kinderen van 7 tot 11 jaar, samen met een onderwijsassistent. "We gebruiken Google Translate, veel non-verbale communicatie en koppelen kinderen als taalmaatjes aan elkaar. Zo ontstaat er snel contact." Leren gebeurt spelenderwijs.

"We werken nu aan het thema 'eten'. Dan gaan we naar de supermarkt, kopen ingrediënten en koken elke week iets. Groentesoep, appel-flappen, koekjes. Zo leren ze de woorden in context: 'wortel', 'snijden', 'lepel'. De taal komt tot leven omdat ze die nodig hebben. Die situaties raken uiteraard ook aan thuis. Daarom zoeken we steeds naar manieren om de verbinding te maken met ouders."

Warme overdracht

De meeste kinderen stromen na een jaar door naar het regulier onderwijs. "Ze zijn dan nog lang niet 'klaar', maar wel ver genoeg om mee te kunnen doen. Daarom zorgen we voor een warme overdracht. En waar mogelijk begeleid ik de leerkracht op de nieuwe school. Waarbij ik ook meegeef hoe de samenwerking met ouders kan worden opgepakt." Voor Jaimy is houding alles: "Je moet de thuistaal niet zien als een barrière, maar als een kracht. Die erkenning is een eerste stap naar écht thuis zijn in taal."



Jaimy Ottevanger

"Hoe sterker de eerste taal,
hoe beter een kind Nederlands
leert. Die boodschap moeten
we blijven geven."



Ouders als bondgenoot voor een goede start



Tijdens het Inspiratiefestival van Thuis in Taal verzorgde IJsbrand Jepma, senior onderzoeker bij Sardes, een workshop over het belang van rijke taal. Hij doet onder andere onderzoek naar hoe kinderen, ongeacht hun achtergrond, met gelijke kansen aan de basisschool kunnen beginnen. Zijn pleidooi is helder: pedagogisch professionals kunnen dit niet alleen. Samenwerking met ouders is cruciaal. Sterker nog: die samenwerking verdient een vaste plek in beleid én praktijk.

In het onderzoek Kansen op een goede start (Sardes & SEO, maart 2025) staat centraal hoe we de kansen van kinderen met (een risico op) onderwijsachterstanden kunnen vergroten vóór en bij de start in het basisonderwijs. De belangrijkste aanbevelingen uit het onderzoeksrapport zijn: start eerder met voorschoolse educatie (vanaf 2 jaar), vervroeg de leerplicht naar 4 jaar, en regel een laagdrempelige toegang tot voorzieningen zonder inkomensafhankelijke drempels. Hoewel het onderzoek beleidsmatig is ingestoken, onderstreept Jepma dat de thuissituatie een doorslaggevende rol speelt: "Als kinderen met een woordenschat van 300 woorden binnenkomen, terwijl andere kinderen al 3.000 woorden kennen, is dat gat eigenlijk niet meer te dichten."

Toegankelijkheid als grootste uitdaging

Jepma wijst erop dat de toegang tot voorschoolse educatie ongelijk is verdeeld. Ouders moeten vaak een inkomensafhankelijke bijdrage betalen. Alleen werkende ouders kunnen vanaf de babyleeftijd gebruikmaken van kinderopvang. Het systeem wordt hierdoor ondoorzichtig en het bevordert segregatie. Jepma: "Ik geloof niet in drang en dwang. Het lijkt me beter dat het stelsel algemeen toegankelijk wordt, voor iedereen dus. Nu vallen juist de kinderen met de grootste risico's

op taalachterstanden buiten de boot." Jepma's oproep is duidelijk: maak voorzieningen voor alle gezinnen bereikbaar, betaalbaar en aantrekkelijk.

Ouders als partners

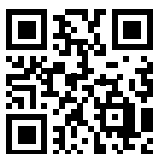
Jepma pleit voor een actief educatief partnerschap: "Professionals en ouders zijn elkaars bondgenoten. Het is belangrijk dat zij investeren in een vertrouwensrelatie." Hij stelt een aantal praktische vormen voor waarin dat kan: "Voer de Familierugzak in. Ouders vullen een tas met voorwerpen die het verhaal van hun gezin vertellen. Tijdens een kringactiviteit op de groep kan hierover een rijk gesprek ontstaan. Of geef kinderen een thema, woord of vraag mee naar huis om thuis over door te praten. Nog een idee: organiseer ouderbijeenkomsten met inhoud én gezelligheid. Een thema-avond met hapje en drankje werkt beter dan eenrichtingsverkeer. Ouders onderling kunnen immers ook van betekenis zijn in de zorg, opvoeding en ontwikkelingsstimulering van kinderen. Op thema-avonden werk je als school ook mee aan de informele netwerken tussen ouders." Jepma benadrukt het belang van respect, wederkerigheid en responsiviteit. "Ouders willen gezien worden, serieus genomen en uitgenodigd, niet bestraffend toegesproken." ■

Martine van der Pluijm

"Bemoedigend om te zien dat het belang van samenwerken met ouders steeds breder onderkend wordt."



Webinar Thuis in Taal & het werken in een PLG



Webinar Thuis in Taal & de integrale aanpak



Webinar Thuis in Taal & de kinderopvang



BRONNEN

Maatwerk thuis stimuleert de taalontwikkeling - pag. 6 t/m 9

- Van der Pluijm, M. (2020). *At home in language: Design and evaluation of a partnership program for teachers with lower-educated parents in support of their young children's language development*. [Proefschrift Open Universiteit]. Ridderprint.
- Van der Pluijm, M. (2024). *Voor ieder kind een stevig Taalhuis. Samenwerken aan een taalrijke omgeving voor jonge kinderen [openbare les]*. Hogeschool Rotterdam.
- Van der Pluijm, M. (2025, 10 februari). *Video webinar Thuis in Taal Integraal* [webinar]. YouTube.

COLOFON

SAMENSTELLING, TEKST EN EINDREDACTIE:

Lisanne de Munck en Joke Ligterink (Trichis Rotterdam), met bijdragen van Anne Bos, Linda Maan en Martine van der Pluijm.

PRODUCTIE: Actief Ouderschap en Kenniscentrum Talentontwikkeling, Hogeschool Rotterdam

VORMGEVING: studioBoven Grafisch ontwerp

FOTO'S: p. 6, 16, 21, 23 en 36: Hans Tak.

Overige foto's Mathilde Dusol Fotografie.

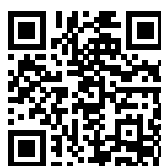
ILLUSTRATIES: studioBoven Grafisch ontwerp (p. 17, 18, 19 en 20), De Betekenaar (Basis voor p. 7, 9), oorspronkelijk ontwerp Thuis in Taallogo: Meneer Vincent.

DRUKWERK: Flyeralarm (gedrukt op 100% kringlooppapier)

© Deze publicatie is een gezamenlijke uitgave van Hogeschool Rotterdam en Actief Ouderschap en is mogelijk gemaakt met de subsidie van gemeente Rotterdam.

De posters op pagina 17 - 21 zijn gemaakt binnen de Landelijke GKA Agenda Taal & Ouders

Hogeschool Rotterdam, Museumpark 40, 3015 CX Rotterdam, 010 79 40 00 | Actief Ouderschap, Scheg 12, 3863 VD Nijkerk.



advertentie

Nog meer weten over de aanpak Thuis in Taal?

Lees dan het boek Thuis in Taal van Martine van der Pluijm

Samenwerken met *alle* ouders aan de taalontwikkeling van hun jonge kinderen. Inspiratie en tips uit de keuken van praktijk en onderzoek.

155 blz. met veel foto's gebonden uitgave met leeslintje | prijs € 34,50
ISBN 978 94 90139 339

Te koop in de boekhandel of gratis verzonden vanuit onze webwinkel:

www.tutti.nl



Websites

Thuis in Taal, Actief Ouderschap
www.aanpakthuisintaal.nl

Onderwijs 010, het Nieuw Rotterdams Onderwijsbeleid
onderwijs010.nl/beleid

Kenniscentrum Talentontwikkeling, Hogeschool Rotterdam
www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/lectoren/talentontwikkeling/lectoren/martine-van-der-pluijm/





Sanne Vreugdenhil
raakte geïnspireerd door de
woorden van alle sprekers van het
inspiratiefestival Thuis in Taal
dat op 16 april 2025 plaatsvond.
Ze schreef dit spoken word.

Keep on jamming

De tijd nemen
om samen met liefde & aandacht
het verschil te maken
Oplossingen te vinden voor dingen
die niet meer werken
de melodie zien, horen, voelen
een andere mindset

Jamming

Luisteren naar elkaar
zonder oordeel
Improviseren, meer fouten maken
het ongemak omarmen
Je durven over te geven aan de melodie van de ander
Samen de tekst schrijven
door naast elkaar te staan
Omringd door mensen
die anders zijn dan jij
Want als je dan thuiskomt
kan je het orkest wel bespelen
Ook al is het nog zo lastig
om de taal onder woorden te brengen,
omdat je samen de woorden nog niet hebt
Zet dan juist je talent in
om even op een andere manier te leren spelen
maar probeer de ander daarbij niet te overstemmen
anders worden de woorden nooit de noten voor de symfonie,
van een kans- en taalrijk leven van onze kinderen

Zoek dus naar knoppen waaraan je kan draaien
om kinderen die taalbagage wel te geven
Want 10% op school
betekent 90% thuis

Dus volwassenen: praat, praat, praat
Moedig aan
Geef woorden aan voorwerpen uit die schatkist
die voor het oprapen liggen
Want zonder woorden
geen hele zinnen, en zonder zinnen geen taal

Beurtwisseling en plezier = interactie
dan ontstaat er ook ruimte voor het stellen van moeilijke vragen
Kan alles bijvoorbeeld een cadeau zijn?
Geef jezelf in ieder geval een cadeau
en bewaar die mooie vragen in een pot
zo heb je altijd zinnen om over na te denken
Ook al zijn ze in een andere taal,
er is altijd wel iemand in de buurt die juist die woorden wel kent
En nu hup die natuur in
Want daar zetten we de taal aan
Focus, no stress
Zien we de moeilijke woorden
Ook als het even moeilijk wordt
Dus professionals, ja jullie
werk aan generaties zonder afstand
Creëer natuurlijke plekken
Ontschot!
Laat ouders in de school
en breng jezelf naar dat thuis
Want als het moeilijk wordt
dan kun je gesterkt met de spiegels van de wetenschap
met enthousiasme doorgaan
Zodat het onbekende niet langer onbemind is

Keep on jamming
Keep on jamming